

طرح تداوم آموزش های هنگام ازدواج

گروه جوانی جمعیت و سلامت خانواده با همکاری گروه سلامت
روانی، اجتماعی و پیشگیری از اعتیاد معاونت بهداشتی

طرح تداوم آموزش های هنگام ازدواج

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

خداوند در آیه ۲۱ از سوره روم، رسیدن به آرامش در کنار همسر را از آیات و نشانه های خود می داند و در ادامه آیه مودت، دوستی و مهرورزی را از الزام های رسیدن به آرامش ذکر می فرماید. لذا چنانچه ازدواج با موفقیت همراه باشد، فرد را به آرامش و کمال می رساند.

مقدمه

کتاب وحی الهی، ازدواج را امر مهم، محبوب و مقدس و مایه آرامش زن و مرد معرفی کرده است. این پیمان مقدس در صورتیکه زوجین از علم و هنر روابط متعهدانه و سالم زناشویی برخوردار باشند، منجر به حفظ و ارتقا سلامتی فرد، خانواده و درعین حال تداوم چرخه باروری خانواده و در نتیجه حفظ و ارتقاء نسلهای آتی میشود. از سال ۱۳۷۲ تاکنون وزارت بهداشت اقدام به برگزاری کلاسهای آموزش هنگام ازدواج، در کشور نموده است. نگاه ویژه به اهمیت ارتقاء توانمندی زوجین در مدیریت زندگی زناشویی در همه ابعاد سلامتی، روانشناسی و اخلاقی و همچنین با توجه به تغییرات گسترده اجتماعی - فرهنگی، لزوم اهمیت جدی به توسعه ارتقا کمی و کیفی آموزشهای قبل، هنگام و پس از ازدواج را می رساند. در حال حاضر، در کل کشور حدود ۴۴۸ مرکز جامع خدمات سلامت مجهز به آزمایشگاه، متولی اجرای این برنامه هستند. در صورت برنامه ریزی و پشتیبانی و به ویژه تأمین مربیان باصلاحیت و ارائه خدمات باکیفیت آموزش و در ادامه مشاوره های تخصصی در صورت بروز مشکلات، انتظار میرود این برنامه تا حدود زیادی در تحکیم بنیان خانواده و مدیریت کنترل و کاهش روند طلاق کشور مؤثر باشد.

در این خصوص رهبر فرزانه انقلاب چنین میفرمایند:

... "مشاوره های قبل از ازدواج و بعد از ازدواج چیز خوبی است؛ البته الان هم هست و معمول است - قبل از ازدواج می روند، مشاوره هایی می کنند و یک تعالیم و آموزشهایی به دختر و پسر جوان می دهند. منتها حالا معلوم میشود که یا فراگیر نیست یا اجباری نیست. باید تأکید بشود و تأیید بشود که این کار انجام بگیرد. الان مراکزی هست؛ وزارت بهداشت مراکزی دارد که میروند و آنجا آموزشهایی به دختر و پسر میدهند که کار مفیدی است، همان جا میشود به آنها گفت که شما کار را این جا تمام شده ندانید و مراکزی وجود دارد که بعد از ازدواج به اینها مراجعه بشود تا اگر مشکلی وجود داشت بروند حل کنند. این هم خوب است ... " (۱۳۸۴).

اسناد بالا دستی مرتبط با ازدواج و تحکیم بنیان خانواده:

ماده ۳۸ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در چارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی آموزشهای حین ازدواج را به تمامی زوجین اعم از دانشجو و غیردانشجو ارائه دهد. آموزش دهندگان موضوع این حکم با تایید نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه علوم پزشکی مربوطه انتخاب می شود.

باتوجه به فرصتهای موجود به ویژه استقرار نظام مراقبت اولیه سلامت باهدف دسترسی همگانی، این امکان وجود دارد زوجین آموزشهای لازم را در جهت ارتقا کیفیت زندگی زناشویی دریافت نمایند. این امر به ویژه در ترغیب زوجین به یادگیری و تمرین برای داشتن زندگی زناشویی خوشایند و پایدار بسیار حائز اهمیت است. از سوی دیگر با تداوم آموزشها در طول زندگی مشترک زوجین، می توان ازدواج پایدارتر را انتظار داشت.

طلاق به عنوان یک آسیب اجتماعی و پیشگیری از آن، یک مسأله مهم برای برنامه ریزان ایرانی در سال های اخیر بوده است. تلاش برای پیشگیری و کاهش طلاق از طریق اقدامات مشاوره ای و آموزشی، مسأله اصلی برنامه ریزان است.

لذا در همین راستا برنامه تداوم آموزش های هنگام ازدواج با همکاری گروه سلامت روان معاونت بهداشتی با فرآیند زیر طراحی گردید:

هدف کلی:

تحکیم بنیان خانواده، ازدواج پایدار و رضایتمندی زوجین

گروه هدف شامل زوجینی هستند که گواهی دوره آموزشی کلاسهای هنگام ازدواج را دریافت نموده اند و آموزشهای تکمیلی جهت آنان ارائه می گردد.

زیر ساخت مورد نیاز: خطوط تلفن جهت انجام پیگیری، تامین نیروی روانشناس

مراحل اجرای فرآیند:

- ۱- جمع آوری اطلاعات زوجین (نام و نام خانوادگی، کدملی و شماره تماس) توسط مراکز آموزش هنگام ازدواج
- ۲- اخذ رضایت از زوجین جهت شرکت در طرح
- ۳- ارسال اطلاعات بصورت روزانه به کارشناس سلامت روان ستاد شهرستان
- ۴- تفکیک اسامی بر اساس کدملی توسط کارشناس سلامت روان ستاد شهرستان
- ۵- ارسال لیست تفکیک شده به مراکز خدمات جامع سلامت تحت پوشش جهت انجام پیگیری های بعدی
- ۶- تماس کارشناسان سلامت روان با زوجین پس از سه ماه از دریافت لیست و ارائه آموزش های لازم بر اساس متن اولیه تهیه شده توسط گروه سلامت روان معاونت بهداشتی
- ۷- پیگیری و آموزش دوم پس از ۹ ماه از اولین تماس گرفته شده و بر اساس متن ثانوی تهیه شده توسط گروه سلامت روان معاونت بهداشتی

ساختارها:

کمیته شهرستانی (ماهپانه)، متشکل از افراد زیر:
رئیس مرکز بهداشت شهرستان
معاونین فنی و اجرایی
مسئولین واحدهای سلامت روان و سلامت خانواده
کارشناسان جوانی جمعیت و سلامت روان ستاد شهرستان
مسئول مرکز آموزش های هنگام ازدواج
و کمیته استانی (فصلی) جهت هماهنگی های اجرایی برنامه، متشکل از افراد زیر می باشد:
معاون بهداشتی

معاون فنی

مدیران گروه های سلامت روان و جوانی جمعیت و سلامت خانواده
کارشناسان جوانی جمعیت

شرح وظایف کمیته ها:

ارائه گزارش اقدامات انجام شده
بررسی چالش های برنامه
تجزیه و تحلیل داده های برنامه
داده هایی که در انتهای سال قابل استخراج هستند:

